

КОХАЙТЕСЯ ЧОРНОБРИВІ

Драма в 3 діях. Зі співами і танцями.

Після поеми Тараса Шевченка

КАТЕРИНА

Усценював

ВОЛОДИМИР ГІБА

Ціна 30 центів

НАКЛАДОМ „ВИДАВНИЦТВА ДРАМАТИЧНИХ ТВОРІВ”

Нью-Йорк, Н. Г.

"КОХАЙТЕСЯ ЧОРНОБРИВІ"

Драма в трох діях зі співами і танцями.
Після поеми Тараса Шевченька Катерина"

Усценізовав, ВОЛОДИМИР ГІБА.

ДІЄВІ ОСОБИ.

Остап Палій-селянин, літ 45.

Ганна -- його жінка, літ 42.

КАТЕРИНА їх дочка, літ 20.

Оксанна

(подруги Катерини)

Одарка,

Іван Гулаєв-офіцер Московский,

Андрій -- парубок сирота.

Соломон-жид шинкар.

Гаврило -- п'яниця. літ 35.

Ничипір-- лісовий стражник, літ 45.

Хлопці, салдати і дівчата.

Ціна 30 центів.

"Видавництво Драматичних Творів"

Нью Йорк. Н. Й.

W. CHEKANSKY.
69 Union St.
Auburn, N. Y. 13021

МАЄМО НА СКЛАДІ СЛІДУЮЩІ Д.ТВОРИ.

Наглий Суд в Галичині, в 3 діях.	ціна 75 центів.
Де два цілуються третій губ не протягай	25 цент.
Бунтар драма в трох діях	20 центів.
Батраки драма в 4 діях.	35 центів.
Безталанна, драма в 5 діях.	35 центів.
Бондарівна, драма на 4 дії	20 центів.
Верховинці, драма на 4 дії.	30 центів.
Вихрест. драма на 5 дій,	35 центів.
Веселі Полтавці, Комедія в 3 діях	25 центів.
Бурлака, драма в 5 діях.	35 центів.
В неволи Темноти, комедія в 3 діях.	25 центів.
Глитай або Павук. драма в 4 діях,	45 центів.
Дай серцю волю заведе в Неволю.	40 центів.
Душегуби. драма в 5 діях.	35 центів.
Єврейській Розвод, драма в 5 діях.	35 центів.
Жидівка Вихрестка, драма в 5 діях.	50 центів.
За волю і Правду, драма в 5 діях,	40 центів.
Запорожець за Дунаєм, Оперетка, в 3 діях	25 центів.
Запороский Клад, Комедія опера, В 3 д.	20 центів.
Катерина, драма в 4 діях.	30 центів.
Мати Наймичка, драма в 5 діях.	25 центів.
Наталка Полтавка, К. Опера, в 3 діях.	20 центів.
Невольник, драма в 5 діях.	25 центів.
Ой не ходи Грицю тана Вечерниці,	30 центів.
Орися, Комедія, в 4 діях.	35 центів.
Панна Штукарка, комедія в 3 діях.	30 центів.
Пімста Жидівки, драма в 5 діях.	40 центів.
Повернув із Сибіру, драма в 5 діях.	35 центів.
Пошились в Дурні, К. оперета В 3 діях.	35 центів.
Правда все горюю. в 3 діях.	25 центів.
Свекруха, комедія в 3 діях.	25 центів.
Свекруха Яздоха, Сценічний образ.	20 центів.
Тарас Бульба, драма в 4 діях.	35 центів.
Терновий Вінок, драма в 4 діях.	50 центів.
Украдене Щастя, драма в 5 діях.	25 центів.
Циганка Аза, драма в 5 діях.	50 центів.
Марко Проклятий, драма в 5 діях.	50 центів.
Лісова Квітка, драма в 4 діях.	50 центів.
Чорноморці, Оперетка в 3 діях.	50 центів.
Нечиста Сила, Фарс, в 4х діях.	50 центів.

Замовлення шліть на понизший адрес.

INTERNATIONAL STEAMSHIP AGENCY 41 E. 7th ST. N.Y.

Д І Я І.

Обстановка: Літо: Коло гостинця з правого боку коршма. Дальше видно село. Коло коршми стіл, крісло. Під коршмою з пляшкою спить Гаврило і від часу до часу хропе.

Вихід перший.

Чути крик жида з коршми: Гавриле! Гавриле! опісля виходить.

Жид: Ну, і що воно не чує? Вже сонце низенько а корове ще нічо не-їло... Гавриле!
(зобачивши Гаврила) Гавриле, встань, бо корове з голоду згине. (термосить за обшивку Гаврила)

Гаврило: (Зпросоня) Га!? Що! Горівку крадуть?

Жид: Та не горівке, а корова!

Гаври: Що корова?

Жид: Корове з голоду згине...

Гаври: (зіває) Ну, то що, або вона моя?

Жид: Вставай бо Гавриле, а то ей богу горівки не дам!

Гаври: Геть к'бісу не зачіпай!...
(кладеться і спить)

Жид: От гой, квартиру горівки випило і вже спить... Але що то є, що нікого ще не йде? Бувало в таке час повно салдат насхондяться, водку пють, гуляють, співають-їм весело, а мені гроші. А вже найбільше гешефт як наш гаспадин офіцер, їх благородіє прийде. Воно таке, що як тільки дівки і хлопці зійдуться так на всіх каже горівки давать. Кажуть люди, що воно з Катерина, Ганьки Палій дочка любить; Ох! що за солодке дівке тото Катеринке, якби воно було жид, ябим сам женихався..... Тай Андрій за нею ухаєє, дурне парубок, горівки не пє, а до неї ходить--тай ще хлопців підмовляє, щоби они тоже горівки не пили. Він мені зсєй гешефт псує, але як довго їх благородіє гаспадин офіцер з Катерина ходять, здорові би були, я його не боюсь. Ах! Катиринки! Твої очи усіх так манять до себе...

(Чути за сценою спів Івана)
Ой, полним полна коробушка!)
Ага, щось співає, А хто се співає? Я думаю, що єто салдат, бо салдат як хоче водки так починає співати. (спів надблизжається) Ай! Вай! а то гаспадин офіцир йдуть! Воно так співає, як простий салдат.

Вихід другий, входить Офіцир.

Жид: А! здрастуйте Ваше високоблагородіє гаспадин офіцир! Ви так співаєте, ух! як наше рабін в церкві.

Іван. Здоров, здоров, Соломон! Благодарю за компліменти!... (розглядається не бачить Гаврила) Ти здесь один? Сам?

Жид: Сам, Ваше благородіє.

Іван: Ну, так хорошо, что ты один... Я имею К'тебі весьма важное дело... Дело в следующем: сегодня я получил приказ отправляться в поход, а тут знаешь, Катря пристайоть... Прямо біда з нею. Слухай, Соломон! Мне надо сделать так, чтобы она не знала когда ми уйдем. (нервово переходиться)

Жид: Ай! Вай! Ваше благородіє, гаспадин офіцир так ви уже од меня уходите? І то сегоднечя вечір?... Ай вай! Ай вай!... А я накупило тільки водки і як солдати підуть все гешефт пропало. Щей до того Андрей хлопців поучає... Ай вай! Мій гешефт, мій гешефт!... Ваше благородіє гаспадин офіцир, прошу вас зостаньтєся ще хоть до моего сабаду. Солдати горівки выпють, ви погуляете, а я Катерини і всіх так заговорю, так заманю, що вона не буде знати як і де ви пішло.

Гаври: (піднісся трохи і говорить до публики) Бач як по чортівски радяться!

Жид: А ще до того Ваше благородіє, (боязливо показує на черево) люди кажуть... що Катерина тос... Гм... о, так нехарашо, ваше благородіє.

Іван: Что?!... (виймає шаблю.)

Жид: (зпереляку) Но, неа, неа-а люди!...

Іван: Малчи мерзавець, а то! (замірівся шаблею жид зі страху уклан) Как собаку!!...

- Жид: Ай, вей! Ай! гаспадин офіцир!
- Гаврило: Ов, туть ще за свідка прийдеться бути! так я мершій на втікача. (втікає по під стіл незаметно до коршми.)
- Жид: (Приходить до себе і підноситься)
- Малчу, гаспадин офіцир, малчу... Ай, вай!!
- Іван: (Через час успокоївшись) Слушай, ти! Сьогодні я с гарнізоном должен уйти. На вот тебе деньги, (кладе гроші на стіл) собери парней, девок угощай їх і скажи їм, что сьогодні день моего ангела. Как только они соберутся, то ми уйдьом, да главное не забудь пригласить Катерину і Андрея... Понял?
- Жид: Понял, понял, ваше благородіє гаспадин офіцир і все здслаю как ви приказали.
- Іван: Харашо! А тепер дай-ка мне рюмку для большой смелости.
- Жид: Зараз, зараз! (йде в коршму з дверей говорить до публики) Ай! я думав, що вже конец мені, як закричав, ох Собака"! (пішов)
- Іван: Пусть кажется все уже улажено, только этот Андрей, он всюди за мной лазить... Да еще чтобы солдаты не разглашали... А! да что бояться. Катерина ведь не первая и не последняя... Да и дуриж еті деревеньскіі девкі. Их подмануть все одно что орех разкусить, лиш би паном богачом бить. А все же жалко, ... жалко становиться когда вздумаеш как любіть она меня. Она відь мені отдала все: Лю-бов, молодість, і красоту, просто тяжело становиться, когда вспомниш... Но ведь поддаваться влиянію этой девушки смешно.

Співає.

Милая ти услыш меня
А я здесь один із гитарою.
Струны рекочуть, струны звенять,
Они мені про любовь гаворять.

(підхоплює слово любовь)
Любов-ето пустяк фраза! Я салдат да кто-му еще и офіцир, а она хаклушка, слишком простая да к, тому бедная. (співає)

Милая ти услиш меня,
А я здесь один
із гитарою....

Что ето зо мной делается?... Катерина
не первая і не посылдняя! (закурює)

Кид: (за сценою) Уже, уже!... (виходить ів двер
рях дивигься на фляшку) І що за біс-пів
фляшки горівки випив!... (киває всередину
коршми пальцем) Чекай злодію я тебе опри-
шок! (підходить до стола і наливає).
Нате пийте, ваше благородіє, щоби здоро-
ві були, (знов наливає) І як вам не-жаль
Катеринке? В неї такі хороші очи, брови,
ух, хстай до сабашу ще оставтесь!

Іван: Нельзя! Вот ти лутше пригатов для меня
неськолько бутельок водки. Я вечером прий-
ду и возьму. Она пригодиться... Да, да,
тепер я ухожу, а ти всьо сделай как те-
бі приказано. (уходить.)

Жид: Агіт, все здаю, ваше благородіє, будь-
те здорові гаспадин офіцир... (кланяєть-
ся, по хвили вслід за ним) От хитрий Мо-
скаль, ніяк перемовити не-дався. Думав
затримаю до сабашу, водку продам, от і
хороше зароботек буде... Ай вай! А корове!
Гавриле! Гавриле! (дивиться на лавку)
Ну, і де вонося поділо? Гавриле! Нема...
Ану подивлюсь у хату... (іде в хату там
і кричить) Гей! Гевальт! злодій всю го-
рівку випе... (тягне Гаврила за вухо на
сцену.)

Гаврило: Пусти кажу! Пусти, не зачіпай Христіяни-
на як тебе не кусає.

Жид: Ти мене марнуєш, ти мене обкрадаєш....
Ти! ти опришок! (пускає його) Най тебе!
В мене не пра тепер лаяти, в мене е ве-
лике діло... Гавриле!

Гаври: Га?

Жид: Сегодня вечерниці, чуєш? іменини офіци-
ра Івана.

Гаври: Га? вечерниці? Го! Го! То без горівки
не обійдеться!

Жид: Ай, тобі тільки горівки в голові... Гав-
риле, йди на село і скажи хлопцям і дів-
чатам, що його благородіє офіцир-----

справляє сьогодні в мене вечірниці....
Чуєш? І Палій дочка скажи, Андрея поклич
а як прийдеш, то дам тобі квартиру горівки.

Гаври: Брешеш! Я знаю що не даси.

Жид: Ну, що мені не дати, як його благородіє
за квартиру заплатило. Воно їде уже до
Москви.

Гаври: Ні, ні, ти не закручуй мені голови, перше
дай та ще побожись, що потому даси.

Жид: Ай, ай, щоби моє жінки там в небі здоро-
ве було, що правду кажу....

Гаври: Ну, так давай зараз а ні, то не піду та
ще людям скажу про офіцера.

Жид: Гаврило! Пс! ані му, а то все гешефт
пропало! На уже маєш пів фляшки, а решту
дам як прийдеш назад. Чуєш? Но не забудь
що я казало... (їде вкорму) А Катерина
Палій дочка і Андрій не забудь!.. (пішов)

Гаври: (Дивиться на фляшку) От! бісів син жид!
який скупий, пів фляшки тільки дав за
таку тайну. Мабудь боявся, що випивши не
піду. Го-го, але як прийду так не попушу
квартиру. Даси добре а не даси то всім лю-
дам скажу як то він тут з Москалем
офіциром змовлявся... (пс) Тай дображ
горівка! (ще раз пс, набирає веселости і
сідає на крісло коло стола.) Ну, і оказія
ні з того ні з сього пів фляшки горівки.
Ну, так на здороля куме! Пийте здорові...
(пс до себе) Ще по одній куме! - Хочби і
по дві, на здоровлячко!.. (пс раз) Як по
дві, то по дві,) пс знов) А тепер я ку-
ме не видержу страх співати хочу-спі-
вайте куме, коли схота єсть... (пс відка-
шлюся а відтак співає.)

Опанас воли пас,
А Марина бички,
Пострівай, не втікай куплю черевички.
(Два рази)

Зачепився за той пень,
Перестояв цілий день,
Прийшла жінка відченила (два рази.)
Щей впотилицю набила.

Била жінка мужика,
Пішла позивати,
Присудили мужикови цей жінку прохати.
(два рази)

Прости мене моя мила,
Що ти мене била,
Куплю тобі гарнец меду,
Коновочку пива.
(два рази)

А од пива болить спина,
А од меду голова,
Купиж мені горілочки,
Щоб я була здорова.
(два рази)
(Випиває решту горівки)

Добра горівка! Шкода що більше не дав.
Ну, а тепер треба йти... (йде співаючи)

Гей хто в лісі озовися!
(Збоку входить Андрій)

Андрій: Гаврило! Ти знова паний? А скільки разів зарікався, що пити не будеш.

Гаври: Та-та-та я зарікався і-і-і-додержав...
А тільки що нинька Москалі салдати в хід рушають, та-а-а я на їх прощання, так собі трошки в остатний раз.

Андрій: Трошки, а ледви на ногах стоїш. Ну, а куди ти так пустився?

Гаври: Га: як куди? Сьогодні вечерниці офіцир справляє, так йду на село хлопців та дівчат скликати... Гей хто в лісі озовися!..... (пішов співаючи.)

Андрій: Вечерниці... Офіцир справляє... Не розумію в чім діло... А тутьказано що салдати в похід рушають... Вечерниці!... І знова він з Катериною гулятиме, буде любоватись її красою... А я! І за віщо такі муки?! Чиж не любив я її як слід? Більш від матери, від сестри. Так що-ж казати?! Він офіцир, богач, панич, а я сиротина, наймит. Відколи Катерина з ним водиться, щезли мої вешелощі, мій супокій. Нігде не весело, ні вулиця, ні бенкету. Нічо з мої думки не зжене її голубоньки..... (співає)

Ах я нещасний що маю робити?

Полюбив дівчину та не можу взяти,

- Тим не можу взяти, що зарученая,
Долеж моя доле, доле нещасная.
- 2) Просиббим її щоб мене кохала,
Та щоби іншому серця не давала,
Але не схоче, бо я не багатий,
Ах я нещасний, що маю діяти!
- 3) Хоч її не возьму, буду їй сприяти,
Всякого добра буду їй желати;
Нехай в тім житю не зазнає злого,
Що їй наймилійше, нехай має багато!

(По співі)

Було колись, ми кохались як голубів пара,
та тепер розійшлися мов чорна хмара. Ох!
коби я знав як розвіять чари, (відгрожу-
ється) побачивби ти паничку з ним маєш
діло!... Так що з того? Силоміцю не полю-
бить... (З далеку чути спів, Співають самі
дівчата за сценою. Ой на горі на горі там
ходили журавлі) Чути спів,... Се дівчата
співають, а з ними певно Катруся. Підожду,
спробую говорити з нею, чи не вмолю її?
(Андрій задумався, спів надблизжається,
леккий сміх і сама Катерина убігає на
сцену)

Катери: (Зобачивши Андрія крикнула) Ах! хто се?..

Андрій: Я, Андрій.

Катер: О! Андрій... А чому ж ти не на вулиці між
парубками? Га? Чому? Певно чекаєш на кого
та я помішала?...

Андрій: Хіба ти не знаєш кого я виглядаю? Усе се-
ло знає, а ти не хочеш знати.

Катер: Що-ж так?

Андрій: Кажуть люди: "Кохайтесь чорноброві, та не
з Москалями, бо Москалі чужі люди, роблять
лихо з вами, Москаль любить жартуючи, жар-
туючи кине: Піде в свою Московщину а дів-
чина гине...."

Катер: А! годі, годі, вже причитувать! Який тобі
до того клопіт?

Андрій: А батька, неньку забула? Не жаль тобі?

Катер: А тобі що до того? (відвернулася)

Андрій: Катрю! Катрюсю, схаменись!

Катер: Андрію перестань і відчепись від мене.
Хіба я не власна над своїм серденьком?
Чи питає кого коли серцекого любити і те-
бе не питає.

Андрій: Катрю, голубочко! Чи-ж я тебе не любив?
Так широко, так горячо, ніхто-б не зумів.
Серце моє бідне як рибонька об лід бет-
ся воно чує лихо котре не минеться....
А ти смієшся надімною, не слухаєш.

Катря: А що ж може плакати скажеш? Мені уже об-
ридло одне і те саме слухати.

Андрій: Не дай тобі Боже з лихом іспізнатися,
але Катре, я чув що не забаром Москалі
впохід виступають, аз ними і твій Іван.

Катря: Що?! Що ти кажеш? Де ти чув про се?

Андрій: А що, злякалась?

Катря: Ти глузуєш, Андрію. Гріх тобі... Але я не
вірю, не вірю тобі, поки сама від нього не
дізнаюсь.

Андрій: А хіба він тобі скаже? Катре покинь
його, поки він тебе не покинув, та туть
у ріднім селі, тихенько, гарненьком у
двох заживемо.

Катря: За дуже ти скорий козаче... Ха-ха-ха!
(Дівчата за сценою починають по тихо
співати ту саму пісню.) Ой на горі на
горі там ходили журавлі.)

Андрій: Катре! Так ти не хочеш? Не думаєш поки-
нути Івана?

Катря: А тобі яке діло?... Іди чого вязнеш?
(спів стає за сценою голосніший) Он
дівчата йдуть, побачуть твої ноні та
сміятись будуть.

Андрій: Ну, вже годі насьміхатись! Оставай здо-
рова, а я піду в світ за очі. (пішов)

Катря: Щаслива дорога!

(Знопа чути спів)

Катря: (Вту сторону звідки чути спів) Їм ве-
село, а я - мов чужа... Не вже се правда,
що Андрій казав? Москалі відійдуть а з
ними мій Іван... а що-ж я?... А туть під
грудьми... Ох Боже! (плаче) Щож скаже
Мати? Щож скажуть люди?...

(Спів стає голосний і дівчата з піснею
весело вбігають. Побачивши Катрю)

Усі: А он Катря!

Оксанна: Що з тобою, Катре? Ти плачеш?

Катря: Ні, ні сестрички я так з радости.

Одарка: Певно Андрій набрѣхав чого.

Оксанна: Він сам чогось пішов смутний звідсіля.

Натря: Андрій казав, що Москалі у похід скоро підуть. Чи правда се сестриці? Скажіть пожалуйте, не мучте мене!

Одарка: Та Бог з ними Катре. Хіба у нас мало своїх парубків.

(Парубки співають за сценою.)

Гуляв чумак на риночку, Гей,

Тай пив чумак горілочку,

Пропив вовци, пропив вози,

Пропив ярма щей занози,

Все чумацкоє добро.

Прокинув ся чумак в ранці, Гей,

Та по лапав у карманці,

Всі кишені вивертає,

А там грошей вже чорт має,

Нічим похмелиться:

Дівчата: Парубки, парубки співають!

Оксана: Ану дівчата, даваймо їм відспівувати!

Дівчата: Тай справді співаймо!

Одарка: Катре! Кинь лихом об землю та з нами співай, гуляй.

(Хлопці перестали співати, а починають дівчата весело пританцьовуючи)

1) Дощик, дощик, капає дрібненько,
Як думала, як думала, запорожець ненько

2) Хмариться, туманиться, дощик накрапає,
Як здається, він сердиться, чортом споглядає.

3) Розсердився, розгнівався, мій милий на мене,
А як гляне, серце вяне і в його і в мене.

4) Колиб знала, колиб знала, відки виглядати
Тоб наняла, заставила стежку промітати.

Оксана: Дивіться дівчатка, а хлопців доси нема,
ходім та заберемо з собою.

Дівчата: Ходім, ходім!.. (побігли)

(Через хвилю входить обшарпаний з підбитим оком Гаврило.)

Гаври: Ну, на силу доволікся, а тут ще проклята баба, булаб ребра поламала. І який дурень я, тьфу!... думав, що Гусак, а то була гуска..... (п'яний говорить представляючи собі що говорить до кума.)

Знаєш куме, зі мною трапилася пригода... Зайшов я всело, накликав я хлопців та дівчат і розказую їм за вечерниці.... Розказав як слід, повернув гайта, аж тут передімною щось забіліло, зашелелотіло, а далі почало харчати... Що се таке?--- думаю. Дивлюся, а то гусак! А за ним страшенна собака. Жаль стало мені, думаю зїсть собака, - треба ратувати душу. Хотяй вона гусяча, а все-ж таки душа. Узав я гусака, тай ігу простісенько до коршми. Аж тут з за воріт стара Ковалиха з макогоном біжить, та все кричить: Віддай гуску! Віддай гуску!... Брешеш кажу, бо се не гуска, а гусак, Гуска! гуска, - кричить. Ні, кажу, гусак!... а вона каже гуска! Тай макогоном перетягла мене по спині. Почухався я та думаю: А може справді гуска?... Тут баба в друге макогоном, та вже не поспині, а по голові! О! тут я вже не витримав, перевернув гусака... дивлюся, а то паскудна гуска!... (За сценою хлопці і дівчата співають.)

1) Ой гиля гиля, гусоньки на став, Гей
Добрий вечер дівчино бо я ще не спав.

2) Ой, не спав, не спав, Тай не буду спати.

Дай же мені дівчино, повечеряти.
Гаври: Співають! Відай хлопці і дівчата йдуть на вечерниці... Треба покликати хазяїна. (кричить) Хазяїн! хазяїн! А виходь людей привитати! Га? Не чує?... А може в дома нема? Ану крикну ще раз: Жиде! Жиде! а виходь горівку продавати.

Жид: (Вибігає) Горівки продавати? як гешефт, тоя зараз тут, вродилося...

(Жид і Гаврило дивляться в сторону співу, спів чимраз голосніший, врешті входять з пісню, хлопці і дівчата а згодом кілька салдатів.)

Всі: добрий вечір! А музика є?

Жид: А! Здрастуйте! Здорові би були, що не погордували на вечерниці, до мене бідного жиди зайти, Горівка, музика, все єсть.

Їх високоблагородіє, гаспадин офіцир, вас всіх так солодко любить, що не пожалував вам нічого... А Катарина і Ганьки є? А ну пісні дівчата! А ти Гаврило виноси горівки!

Гаври: Ого! що найголовніше а я зовсім забув! (йде в шинок за горівкою, виносить, жид частує.)

Парубок: Ану дівчата починайте пісні.

Всі: Пісні! Пісні! (співають) вязанку.

- 1) Коло млина, коло броду,
Два голуби пили воду,
Вони пили воркотіли
Ізнеслися полетіли.
- 2) Хома п'яний у млині,
Хропе мов убитий,
А я тебе поцілую,
Мов несамошитий,
Хоп кумо не журись,
Сюди туди повернись,
Остатечки скоком боком,
Перед моїм чорним оком.
- 3) Нехай Хомі у млині,
З рогами приснитись,
Ами собі кумко любко,
Двай веселиться.
Гоп кумо не журись,
Сюди туди повернись,
Остатечки скоком боком,
Перед моїм чорним оком.
- 4) Ой щож то за шум учинився,
Що комар та на мусі оженився,
Та взяв жінку невеличку,
Що не вміє шити прати ні варити.
- 5) Полетів комар в чисте поле,
В чисте поле, взелену діброву.
(По пісні таньці)

Парубок: А тепер козачка!

Всі: Козачка! козачка!

(Танець, Андрій всеї час смутний, тримає-ся правого боку сцени, А Катарина з лі-вого. Перетаньцювавши, пускають Гаврила всередину таньцювати. Сміх, веселість, опісля Гаврило змучився при танці кличе.

- Гаври: Ану хлопці і дівчата, я вам розкажу мою огазію з гусаком. Ходіть он сюди!..
(Іде в оден кут сцени, гурт обкружляє єго)
- Всі: Ану, кажи, кажи!
(Обступають Гаврила кругом, треба зробити так, щоби Гаврило був звернений лицем до публики, а гурток спинами, триматися глибоки сцени так, щоби перед сцени був свободний. Гаврило мовчки, мімікою і руками розказує. Від часу до часу легкий сміх. В той час на переді сцени діється що іншого: Катерина з кількома дівчатами тримається з заду гуртка виглядаючи Івана. Андрій з правого боку слідить за Катериною. Через хвилину з лівого боку входить Іван. Катерина зраділа, кидається до нього підходячи до переду сцени).
- Катря: Іван! А де ти так довго барився, мій голубе любий?
- Іван: Ранше нельзя било Катя. Я видь службой занятъ... А ти (цілує) веселішся, посли танцюєш?
- Катря: Ні, серце, сумую за тобою, виглядаючи... А чи правда, Іване мій, що ти у похід вже скоро підеш?
- Іван: (Всторону) Уже усплі розболтать! Что ей сказать? (до неї) Ну... да... да...
- Катря: Скажи! Чи правда? Скажи голубе?
- Іван: Да, скоро голубка моя, ну так чтож тебя огорчасть наш поход? Вѣдь разлука на время, ето пустое дело, я зімою опять вернусь к тебе, а там уже свадьбу сыграем і ти станеш моей женой.
- Катря: Ох, як довго ждати, Іване, ти поїдеш, забудеш за мене.
- Іван: Опять... Катя! Зачим ето гаворіть, повер мне, что я скоро вернусь.
- Катря: Мій голубе! хиба я могу справді не вірити? Так я щаслива тепер і коли ти поїдеш, я думкою завжди буду з тобою.
- Іван: Вот так і нужно. Будь спокойна, пока возлі тебя есть твой Іван, і не вер ти никаким глупостям... Люби меня попрежнему і будеш щаслива. (довгий поцілунок)

- Катря: Іване серденько! Не вірю тепер нікому, не вірю... (тулиться до него) Я знов ко-
до тебе, я знова щаслива.
- Іван: Я тебе не оставлю, возьму з собою і ти
будеш моєю женою.
- Катря: Ах, яка я щаслива! Ти розвіяв мої думки,
як чорні хмари.
- Іван: Тоді ми весело і щасливо с тобою зажи-
вєм.
- Катря: Яке щастя! Яке щастя! Іване серденько, я
буду на віки твоя!
- Іван: Катя! Катя! Голубка моя, я твій на всі
твій!) (Обіймаються, Катря дуже радіє
на викидається і підбігає до двох, що
з ними перше стояла, беручи їх на сере-
дину сцени, так що з одної сторони Іван
з другої Андрій, а гурт з задку.)
- Катря: Сестриці, він скоро вернеться, і я буду
з ним. Все лихо минеться... Ох! Яка я щас-
лива... Тіштеся, тіштеся, сестриці зі мною.
- Іван: (у бік) Она радується, щаслива, тем луч-
ше для мене. Она забуде своє горе, а я
забудуся, но женою офіцера ти не будеш
нікогда.
- Андрій: (З другого боку у бік) Пропало, она ві-
рить йому сердешна, а він насміхається
над нею і її серденьком. (Тут лучається
дві сцени, в одну Гаврило розмахався ру-
ками, старається підіти на середину сцени
- Гаври: Брешеш кажу бо гусак!
- Всі: Ха-ха-ха! (обертаються до публіки)
- Гаври: І тут я вже не витримав, перевернув гу-
сака, дивлюся, а воно...
- Всі: Що? що?
- Гаври: Паскудна гуска.
- Всі: Ха-ха-ха!
- Жид: Ну, слава богу, що то була гуска, а тобу-
лоб і мені попалося від старої Ковали-
хи. А тепер хлопці і дівчата зайдуть в
коршму і випемо за здоров'я його благо-
родіє гаспадин офіцер і за його іменник
(замітивши офіцера) Най жис гаспадин оф-
фіцер, Віват! (кланяється.)

(Салдати що були в гурті стали смирно зпереляку перед офіциром. Гурт знова нічого собі не робить, тільки дехто здоровкаєть його.)

Одні згурту: Здрастуй пане Офіцир!

Другі: Давай підєм в коршму!

Іван: (до гурту) Здорові, здорові! (до салдат) Нєчава, нєчава! (махнув рукою, дівчата почали пісню, хлопці підхоплюють і йдуть у коршму, Катря і Іван з заду.)

Пісня.

На дубовім мості,
Приїхали гості,
Гей, Пчіх! ха-ха-ха,
Шинкарочка молода!... (два рази)
Гості ся попили,
Шинкарочку збили,
Шинкарочку збили,
Гей! Пчіх! ха-ха-ха,
Шинкарочка молода. (два рази)

Іван: (Втой час коли Катря в дверех лапас за руку.) Катя! Нам нада попрощатся с тобой, От пойдьом куда небудь... (відходять на середину сцени, Андрій зазирає зза двздверей.) Вот там под белой березой сядем і і покльоньомся бить верним друг другу.

Катря: Милый мій, як ти красно говориш, я вірю тобі! вірю без присяги!

Іван: (Цілує йдучи помалу по дорозі) Когда приеду то устрасем такую сватъбу каких еще здєсь не бивало... (пішли.)

Андрій: (Вибігає дивиться в слід за ними.)
Пішла... Она вірить йому, а не знає яке лихо вслід за нею. Ох! Боже! Ти богато бачиш-свята твоя правда. Хай того карає, хто її не знає. Прости Катрі, вона-ж молода коханням щирим так любить, прости її не допусти лиха... Пропала моя надія... Що мені робити? Де-ж мені йти?... Ех! прощайте!... (пішов в другий бік)
(З коршми чути сміх, музика грає в коршмі козачка відтак співають.)

Час до дому час,
Бо вже кличуть нас,
Буде мене мати бити
А нікому боронити,
Час до дому час, час, час,
Час до дому час. і. т. д.
Виходять дівчата і хлопці з коршми.
Сміх, жарт, жид і Гаврило випроваджують
при тім занавіса спадає.

К О Н Е Ц І Д І Ї.

Д І Я Д Р У Г А.

Обстановка: Середина сільської хати, бідно
але чисто прибрано. Стіл, лавки, ліжко і
колиска, в котрій дитина Катерини.
Катерина сама в хаті, колише дитину і співає.
Вкінці греблі шумлять верби,
Що я насадила,
Нема мого козаченька,
Що я полюбила.

Ой не має козаченька,
Поїхав за десну,
Рости, рости дівчинонько,
На другу весну.

Росла, росла дівчинонька,
Та-й на порі стала;
Ждала, ждала козаченька
Та-й плакати стала.

По співі тяжко в здихає)
Всі веселяться, всі радіють, тільки я не
мов проклята. Ніхто добрим словом не за
мітить, ціле село сміється, цурається.
І за віщо-ж? за це хіба, що я його так
любила, що я до него у вечір в садок
ходила... Ох, Боже! Верни, верни його до
мене... Віддай синові батька... Мати пла
че, батько глузує, почина з хати виганя
ти. І що-ж мені робити? Де мені дітись?
Андрій каже що він не вернеться... Але
я не вірю, - не вірю. Він же-ж любив мене
присягався мені... Ні він не такий.

Іван не такий...А як правда...Може забув, другу покохав, що тоді? Ох! тоді сором, покриткою назвуть! А люде, ще гірш оминати муть, батько і мати одцураються, Іване! Іване голубе! Вернись я жду тебе! Подивись як я мучусь, терплю, а все за тебе... (плачучи починає співати.)

Ой не плачте карі очи,
Така ваша доля,
Полюбила козаченька
При місяці стон.

Зелененькі огірочки,
Повтенькі цвіточки,
Нема мого миленького
Плачуть карі очи.

Ганна: Вихід другий, входить Ганна вчасі співу.

Ганна: Уже знов співи та ридання. Мало-ж мені сорому та клопоту, щей співами душу розриваєш... І по щож плакати, на віщо рида-ти? От Андрій добрий хлопчина за тебе не забуває. Він радий, як ти до него тільки усміхнешся... А що доню не так?

Катря: Ах! мамо, мамо, як можна? як можна забути? Що сказавби Іван як вернеться? Він любить мене і я його.

Ганна: Не вір йому, доню, - не вір сему! Вже рік минув, а він ані чутки о собі. Він тобі не рівня, він з далекої Московщини.

Катря: Не можу я, мамо! Мені серце говорить, що він вернеться. О, ні, він не такий мамо! (Бере козовку і виходить по воду.)

Ганна: (Сідає коло колиски і шие) Боже милий! На віщо сум такий наслав на нашу хату. Замість радощів, вічно плач та ридання. За віщо так караєш дочку нашу та нас враз з нею? Ах! доню моя безталанна! Вміла тобі брови дати, карі оченята, та не вміла тобі щастя дати. (Нишком плаче, Мала павза, по хвили входить Андрій)

Вихід третій, входить Андрій.)

Андрій: Добрий день!

Ганна: (Не дивлячись) Добрий день... А, се ти Андрію, здрастуй! Добре що прийшов. Сідай, а що нового чувати?

Андрій: Та нічого. Зайшов так подивитися. А що Катря? Все сумує?

Ганна: Сумує, плаче що дня і ночі.

Андрій: Сердешна.

Ганна: Свого голубка виглядає. Он вже друга зима минає, а єго ще нема.

Андрій: Нема і не буде.

Ганна: Не буде? А почім-же ти знаєш? Він присягався, що верне до нас.

Андрій: Не вірте сему!

Ганна: А може десь в битий?

Андрій: Московска вдача. Всі они однакові. Розлюбить, другому серце-любов вирве, а опісля покине. Іван живий із походу вернувся, — з Москалями... Кажуть, що в городі за іншими ухажає.

Ганна: Що? Вернувся? За іншими ухажає? О! прокляття йому за його негодовання! (плаче) Донюж моя доню!...

(Входить батько пригорблений, зразу не примічає Андрія, кладе шапку на стіл і тоді побачив його.)

Остап: А, ти тут Андрію? Дякую тобі що ти не цураєшся нас. А то як та (показує на колиску) того москалика привела, то ніхто в хату не загляне. Тільки сором на старости літ. Та за що-ж Господи, ти таку кару зсилаєш на нас? Одним одна дочка московска покрітка. (сідас.)

Андрій: Дядьку Остапе! Спасибі вам за добре слово, що не пожалували мені бідному сироті. Я люблю вас і почитую як рідних колись своїх. І Катрю вашу люблю над усе, і оце я прийшов без сватів, отдайте Катрю ви мені, я забуду що она любила другого, а не мене, а сина єї я приймаю за рідного свого. Ви знаєте як щиро я любив і люблю її тепер!

Остап: Дякую тобі козаче за твою щирю посв'яту... Але... я... я тепер не можу віддати тобі дочки. Я тепер не батько, в мене вкрали дочку а осталася мені на сором покрітка. (зреспіки) За що? За що? на старість таке тяжке горе, замість тихо-го раю і спокійного життя!

Андрій: Прошу вас, благаю вас! Віддайте лише Катрю мені. І рай вернеться та житимем тихо вкупі, забуваючи лихо минуле.

Остap: Ох, тяжко-важко забути усе!

Ганна: А що сусіди скажуть? Ти мабуть забув про них....

Андрій: А нам що до сусідів? Ми у купці разом.

Остap: Нам між ними треба жити, поважно і чесно, а то щоб вороги не сміялись. Ох, важко жити з ворогами! Ні з хати вийти-сором! Нема де подітисся. Так, так! І ти хочеш щоб і тобі така доля була?

Ганна: Щоб сміялися з тебе, як знає добрі люди. Опісля здашся сам на їх речі і нам до-рікати будеш.

Андрій: Бог звами пані матко! і не гріх це вам казати? Ми будемо жити тихо на злість ворогам.

Остap: Як би не те що було, жили-б тихо... Та не судив Господь, нете судила його воля.

Ганна: Скільки я її просила забути його; за тебе, Андрію говорила, не хоче і слухати про це. Не піду і не піду за иншого крім него. Та й серце навчить иншого любити не можна. Ти добре це знаєш сам.

Андрій: Мамо! Я знаю яке серце болить. Сиротина я без щастя, без долі, мушу жити як та би-лина в полі. Кохання опекло мені, минуло. Я тільки одну надію хорою в серці: я буду ждати Катрю, а ні то згину сам.....
Прощавайте. (виходить)

Остap: Сердешний хлопчина. Собі вік згубила, згубила і йому: а ти-ж мати не вмiла доглядати, тепер кайся. Москалі не прийдуть. Усі так говорять, шкода ждати.

Ганна: Андрій теж казав це.

Остap: Казав?!... І що-ж тут робити? На кого ждати?!... Ні! Ні! Я більше терпіти не можу, нехай Катря йде від нас шукати свого.

Ганна: Ох! що ти хочеш зробити? (плаче.)

Остap: Держати у хаті покритку я не хочу... Не можу я, стара, сором такий пережити. Нехай іде у Московщину моя дочка, та там як знайде його, так буде жити, а ні-то буде Божа воля... Ну та годі вже стара плакати.....

Он уже Катря йде, виряжай швидче в дорогу. Скажи усе їй, всю правду, бо я сам не можу балакати з нею.

(Входить Катря, поставила ведра і кинулась до дитини. Хвиля павзи, ніхто не може почати бесіди.) (по хвили)

Ганна: А що-ж доню, таки нема твоєї пари. Вже друга зима переходить, а його таки нема. Забув, чи може знати не хоче? А скільки разів я просила тебе: Не йди до нього у вечір в садок, не йди! Неслухала мене, тепер кайся!... Мовчиш, га? Нічо не говориш.. Так деж твій панич, що присягався? Де те весілля твоє з старостами-боярми?... Нема! У Москві, доню. Так іди їх шукати.

Катря: Мамо! Що ви говорите? Я-ж...

Ганна: І не кажи добрим людям, що є в тебе мати. Ох проклятий той час, та годинонька, що ти породилась. Якби я знала що ти здалась гадина тому Москалеви, до схід соньця булаб утопила! (плаче)

Катря: Мамо! не знущайтеся, хоч ви надімною, аж дитина ваша!

Ганна: Доню моя, доню квіте мій! Як ягідку, як пташечку кохала я тебе, носила та на лизенько собі. Бач що ти наробила, - так мені і батькови оддячилась... Іди собі доню, геть від нас у далеку Московщину та там свекрухи пошукай. Не хотілось слухати моїх речей, то послухай її... Іди, доню іди!

Катря: Мамо! мамо! що ви кажете? За віщо рвете мою душу. Він вернеться, він вернеться, ось побачите мамо-простіть, простіть мені!

Ганна: Будь щаслива доню моя безталанна та меж чужими людьми, а до нас не вертайся. (плаче) Такий сором, такий глум на старі літа.

Катря: Мамо! Простіть, благаю вас, простіть мені! (падає до ніг матери.)

Ганна: (Співає)

А хтож мою головоньку
Без тебе сховає?
Хто заплаче надімною
Без тебе моя рідна дитино.
Доню моя! Доню моя! Дитя моє любе!
(Поспіві)

Катря: Так батько велів. Іди від нас Бог з тобою.
Мамо! Заступись хоч ти за мене! Не цурайся мене!

Остап: Ну, чого-ж ждеш небого?

Катря: Батечку мій любий, прости мені, не відганяй від себе!

Остап: Нехай тобі Бог прашає, та добрії люди, іди від нас та молись Богу, мені лекше буде.

Катря: Простіть, тату, простіть мамо, простіть свою доню, згляньтесь надімною, ви-ж мої рідні... Змилосердіться над моїм лихом, над мою дитиною малюсенькою... Хто-ж мене приголубить, привітає в чужім дале-кім краю?

Ганна: Бог з тобою, доню моя, іди від нас, так батько велів...

Катря: Тату!...

Остап: Іди! Шукай щастя в чужих людей.

Катря: Ой! де-ж я подінуся з моїм лихом у далекому чужому краю?

(Мовчанє, Катерина бачучи се йде до дитини і починає збиратись в дорогу. Батько говорить монолог, при кінці котрого Катерина вповні зібрана.)

Остап: Колись я пишався, тішився твоєю красою. Думав, сподівався на старість потіхи спокою... Сподівався бачити дочку, одиначку молодицею в хаті... Сподівався онуків... А от що довелось діждати на старости літ. Замість чесної молодиці моя дочка, моя одним однісенька дитина покриткою стала, замість чесного онука, панське щеня привела....

Катря: (Скрикнула) Ах!

Остап: І тепер довелося впустій хаті зі старою віку доживати.

Он уже Катря йде, виряжай швидче в дорогу. Скажи усе їй, всю правду, бо я сам не можу балакати з нею.

(Входить Катря, поставила ведра і кинулась до дитини. Хвиля павзи, ніхто не може почати бесіди.) (по хвили)

Ганна: А що-ж доню, таки нема твоєї пари. Вже друга зима переходить, а його таки нема. Забув, чи може знати не хоче? А скільки разів я просила тебе: Не йди до нього у вечір в садок, не йди! Неслухала мене, тепер кайся!... Мовчиш, га? Нічо не говориш.. Так деж твій панич, що присягався? Де те весілля твоє з старостами-боярами?... Нема! У Москві, доню. Так іди їх шукати.

Катря: Мамо! Що ви говорите? Я-ж...

Ганна: І не кажи добрим людям, що є в тебе мати. Ох проклятий той час, та годинонька, що ти породилась. Якби я знала що ти здалась гадина тому Москалеви, до схід сонця булаб утопила! (плаче)

Катря: Мамо! не знущайтесь, хоч ви надімною, аж дитина ваша!

Ганна: Доню моя, доню квіте мій! Як ягідку, як пташечку кохала я тебе, носила та на лишенько собі. Бач що ти наробила, - так мені і батькови оддячилась... Іди собі доню, геть від нас у далеку Московщину та там свекрухи пошукай. Не хотілось слухати моїх речей, то послухай її... Іди, доню іди!

Катря: Мамо! що ви кажете? За віщо рвете мою душу. Він вернеться, він вернеться, ось побачите мамо-простіть, простіть мені!

Ганна: Будь щаслива доню моя безталанна та меж чужими людьми, а до нас не вертайся. (плаче) Такий сором, такий глум на старі літа.

Катря: Мамо! Простіть, благаю вас, простіть мені! (падає до ніг матери.)

Катря: Тату, любий тату! Се-ж диття моє, воно нічого не винно, простіть ради него!....
(кидається у ноги батькови.)

Остап: Геть від мене! Я більше тобі не батько. Нема в мене дочки. Москаль забрав, так йди його шукати! (показав рукою на двері, Катря повільно мовчки йде до дверей, там обертається.)

Катря: Прощавайте! Не вернусь до вас...
(Поволи відходить. Мати сильно плаче, батько цілим тілом паде на стіл при тім занавіса спадає.)

Конец другої дії.

Д І Я Т Р Е Т Я.

Обстановка: Зима, Густий ліс, падає сніг. Збоку сцени невеличка хатка лісового сторожа, Зліса йде Ничипір з ліхтарнею.

Нечипір: Ой і хуртовина, а снігом мете, щой світа не видно! Думав обійти ліс довкола, чи не скілось чого та чи все в порядку, так не дає метилиця, а тут боязно, щоб від хати далеко не відбитись, бо як навалить снігом то хоч пропадай!... І валить, залить тим снігом! Як так до ранку буде-чи дістанусь до села за їжов? (хреститься) Боже! Щоб хто влісі в таку хуртовину не заблукався, а то пропаде бідняга... Вже шостий год як наставили мене туть лісовим, а такої хуртовини не бачив. Аж лячно!... (хреститься) і йде вхату) Боже хороши тих, що влісі заблукали-від пропасти наведи їх на праву дорогу... (Пішов у хату, якись час світло вхаті.

Вихід другий, приходить Катерина обідрана здитиною на руках.

Катря: Ні, дальше уже не можу... Спочати хоч хвилю відотхнути... Ах! як туть страшно, як боязно, а я сама самісенька, покинута, забута! І кудаж іти? Що робити? Мати отцура-лась, батько з хати прогнав, а все-ж через тебе мій любий Іване.

О!ноби ти знав як я мучусь, як я страждаю-ти-б на крилоньках прилетів до мене, пригорнув до себе тісно-тісно та спів наше кубелечко на злість вороженькам. А може ти забув свою Катрусю, що мучить ся за тобою? Може за іншою ухожаш, - відцурався? Так! Прокляття моє прокляття!.. (знесилина припадає) Чи знайду я його? Чи стане настільки сили?.. Як сумно хуртовина скиглить, щось страшного віщує... може... Ех, ні!... А як зрадив? Щож тоді?.. (зривається) Вержутись, упасти до ніг батькови і матери, прощення в друге прохати на сміх людям... Ні! не вернусь!

Співає.

Не вернуся, не вернуся,
В далекому краю, в чужу землю
Чужі люди мене заховать.

Прощавайте, прощавайте,
Піду шукати у чужу землю
Чужих людей за ним розпитати.

Не вернуся, не вернуся,
Ходімо сину у чужу землю
Чужих людей батька розпитати.

Де-ж ми будем, синочку, ночувати? Ох Боже! зглянься над нами, не дай пропасти в снігу на чужині... Світло!... Хата... Там живуть люди... Піти проситися на ніч? Синочку, там люди. Люди! Люди злі! Лають не пустять в хату покритці ночувати. Так ми тут синочку під хатою будем спочивати. (світло гасне) Не судилась нам доля в теплій хаті ночувати. (сідає під хатою) Не плач сину, моє лихо! Що буде то буде, вранці підемо дальше тата шукати.. А як не знайдемо? Як мене не стане. Деж ти будеш ночувати? З собаками мій сину, з ними їсти і пити. Ох бідна моя голівонька що мені робити?... Спи мій сину маленькій. Спи не прокидайся. Не проклинай свою неньку, думкою не знущайся.

Катерина тисне дитину до грудей, при тім засип-
ляє, музика грає потихенько, "Вкінці греблі").

Катерина у сні: Тату, не виганяйте мене! Він вер-
неться, (зірвалась) Тату!.. Ах! що це? Де
це я?.. Сину мій! Замерз-дитина гине! Лю-
де добрі, ратуйте! бе в двері кулаком)

Нечипір: (лежко одітий) Хто це? В таку хуртовину
втаку пізну годину... Свят! свят! Невіста-

дитина! Щови робите тут? Звідкіля ви?
Катя: Пустіть в хату ради Бога! Сироти ми-не-
ма де дітись.

Нечипір: Сироти. Такі як я. Одна наша доля, (бере
дитину) Ходіть в хату. Велике щастя для
мене допомогти чим змога.

Катря: Дякую! дякую, чоловіче добрий! (пішли вха-
ту, довша павза, відтак чути барабан.)

Катря: (вибігає з хати) Чути барабан! Чи не
Москалі йдуть? Ах! Боже! Як забилося серце
Так, так они... які побілілі. Спитаюся, чи
Іван з ними... (переходять салдати по-
переду Іван.)

Катря: Іван! Він, він мій любий! синочку тато
прийшов! (кидається до нього) Серце моє,
Іване! Де так барився? Чогож утікаєш? Хи-
ба забув свою Катрю, не пізнаєш? Подивися
мій голубе, подивись на мене, я Катрюся
твоя любя. Пострівай-же, мій голубе! Дивись
я не плачу... Ти не пізнав мене Іване?
Серце! Ей-же Богу я Катруся!

Іван: Что тобі надо, баба! Я тебе не знаю.
Остав меня!

Катря: Не знаєш? Свою Катрю забув? дивись як я
страждаю, як я змарніла. Відщурались люде
батько, матір-а все через тебе, що тебе
більш батька, більш матери любила. І щож
я робити му, де я дінуся?!

Іван: Что с тобой дура, отвяжіся! Возьмітя проч
ей! Она безумная!

Катря: Боже мій! Івасю! І ти покидаєш? А тиж
присягався....

Іван: Возьмітя проч! Что-ж ви стали?!

Катря: Кого? Мене взяти? За що-ж? Скажи-ж мій голубе? Кому хочеш оддати свою Катрю, що до тебе в садочок ходила, тобі сина породила? Мій батечку, мій братіку, хоч ти не цурайся. Я наймичкою тобі стану здругою кохайся, з цілим світом. Я забуду, що ми колись кохались, що од тебе сина мала, покриткою стала... Покриткою..... який сором! І за віщо я гину? Покинь мене та не кидай сина! Не покинеш?! Серце моє, не втікай од мене! Я винесу тобі сина.. (побігла в хату.)

Іван: Смірно! Шага-марш! (пішов)

Катря: Ось-де воно подивися... Де-ж ти? Іване! Іване! Утік... Нема!... сина, сина батько одцурався... Боже мій!... Дитя моє! Де я дінуся з тобою?... Москалики! Голубчики!. Візьміть, воно сиротина та віддайте старшині за сина. Не цурайтесь візьміть бо покину, як батько покинув!.. Пішов і не оглядався. Батько, сина, сина одцурався, так будьже-ж проклятий!.. Проклятий!... Боже мій! За віщо така кара?... Де тепер дітись? Що робити? Так! Ось-там! Там!... (показує на воду) Сину мій! Дитя моє!!! Гріхом тебе на світ божий мати породила виростајке на сміх людям!.. Оставайся шукать батька, а я вже шукала. Прошай, сину мій!.. (цілує) Не проклинай бідну неньку... Прошай... На віки прошай!... (Біжить над воду а дитину поставила на землі) Боже прийми, душу мою, -а ти моє тіло!... (скаче у воду) Ах!... ах!....

ЗАНАВІСА СПАДАЄ.

КІНЕЦЬ.

